

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7-4230

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 - 56812
Konu : Soru Önergesi

14/03/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 23/02/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 49943 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Erdoğan TOPRAK'ın 7/4230 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (6 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ERDOĞAN TOPRAK'IN 7/4230 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Türkiye'de kültür ve sanatı toplumumuzun yaşamından çıkaracak bir noktaya getiren "KORSAN YAYINLAR" sorunu uzun yıllardır varlığını korumasına rağmen bu konuda kapsamlı bir çözüm üretilmemiştir. Ülkemiz dünyada Korsan Yayıncılık konusunda ciddi bir itibar kaybı yaşamaktadır. Çünkü birçok yabancı sanat insanı eserlerinin ülkemizde korsan olarak piyasaya sürüldüğünü bilmektedir.

Korsan kitap, korsan CD, korsan DVD, korsan yayın emekten, insan haklarından yana olan herkesin karşı olması gereken bir durumdur. Emek hırsızlığı olarak tanımlanabilecek bu durum tek geçim kaynağı ürettiği sanat eseri olan insanları açlığa, yoksulluğa ve üretimsizliğe sevk etmektedir. Bir diğer durum devlet korsan yayınlar nedeniyle vergi toplayamadığı için toplumun her kesimi ciddi bir biçimde olumsuz olarak etkilenmektedir.

Bu çerçevede;

SORU 1: Son yıllarda korsan yayınlarındaki artışın sebebi nedir? Bu doğrultuda aldığınız önlemler nelerdir? Yeterli midir?

CEVAP 1: 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 81'inci maddesi Bakanlığımız ile mülki idare amirlerine, bandrollenmesi zorunlu olan nüshaların bandrollü olup, olmadıklarını denetleme görev ve yetkisini vermektedir. Bu kapsamda Denetim Komisyonları, korsan materyallerin tespit edilerek kovuşturma ve yargılama sürecinin başlatılması suretiyle fikri hak ihlalleriyle mücadelede önemli role sahiptir. Denetim masrafları tarafımızca karşılanan ve Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında 25 Şubat 2010 tarihinde imzalanan İşbirliği Protokolü çerçevesinde yeniden yapılandırılan söz konusu komisyonlar, halihazırda 81 ilde emniyet personelinin başkanlığında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Son yıllarda başarılı sonuçlar elde eden Denetim Komisyonlarından Bakanlığımıza iletilen denetim sonuçları göstermektedir ki, korsan faaliyetlerle mücadele amacıyla gerçekleştirilen kapsamlı operasyonlar sayesinde korsanın kaynağında önlenmesinde önemli adımlar atılmış ve bu denetimler ülkemizin fikri hak ihlalleriyle mücadeledeki kararlılığının göstergesi olmuştur.

Ayrıca, korsan faaliyetlerin önlenmesi her zaman Bakanlığımızın öncelikli hedefleri arasında yer almış olup, bu alanda son dönemde gerçekleştirilen çalışmalar kısaca aşağıda belirtilmektedir.

- Korsanlıkla mücadelede önleyici rol oynaması ve denetimlerde kolluk kuvvetlerimize, yargılama sürecinde ise mahkemelere yarar sağlaması amacıyla Bakanlığımız tarafından 3 sistem uygulanmaktadır. Bunlar; kayıt-tescil, bandrol ve

sertifika sistemleridir. Bu sistemlerin etkin bir şekilde uygulanması için gerekli işlemler Bakanlığımızca yürütülmektedir.

- Telif hakları alanında ihtisaslaşma sağlanması amacıyla 662 sayılı KHK ile, 02 Kasım 2011 tarihinden itibaren bu alanda Bakanlığımız bünyesinde faaliyet gösteren ilgili birimimiz Telif Hakları Genel Müdürlüğü şeklinde müstakil bir genel müdürlük olarak daha geniş bir yapılanmaya imkân verecek şekilde yeniden örgütlenmiştir.

- Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı arasında 25 Şubat 2010 tarihinde imzalanan İşbirliği Protokolü ile İl Denetim Komisyonları 81 ilde faaliyete geçirilmiş, İl Denetim Komisyonu Başkanlığı görevinin İl Emniyet Müdür Yardımcıları tarafından yerine getirilmesi öngörülmüş, bu çerçevede il denetim komisyonları başkan ve üyelerinin mevzuat ve uygulama konusunda bilgilendirilmesi amacıyla bölgesel eğitim seminerleri gerçekleştirilmiştir.

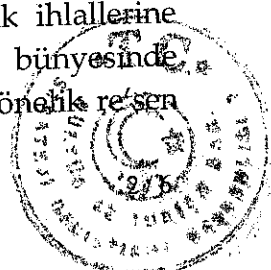
- Ayrıca, denetim komisyonlarının çalışmalarının teşvik edilmesi amacıyla, korsan nüsha ve yayınların yakalanması işlemine fiilen katılan, önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olan denetim komisyonu başkan ve üyelerinden kamu görevlisi olanlara ikramiye ödenmesini öngören "Denetim Komisyonu Başkan ve Üyelerine İkramiye Ödenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" 11 Ağustos 2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren il denetim komisyonu üyelerine yakalanan korsan materyal oranında ikramiye ödemesi yapılmaktadır.

- Bakanlığımızca oluşturulan otomasyon sistemi sayesinde elde edilen bandrol bilgileri fikri haklar alanında görev yapan emniyet ve yargı personelinin erişimine açılarak soruşturma ve kovuşturma sürecinin kısa zamanda etkin bir şekilde gerçekleştirilmesine katkı sağlanmıştır.

- Korsan materyallerin tespit edilebilmesi amacıyla Bakanlığımızca İl Denetim Komisyonlarına tahsis edilen mobil modemler sayesinde denetim yapılan mahallerden zaman kaybı olmaksızın Bandrol Otomasyonu Sistemi aracılığıyla online bandrol sorgulaması yapılması imkanı sağlanmıştır.

- Yeni nesil bandrol (karekod bandrol) uygulamasına geçiş sağlanmış olup, henüz İstanbul, Ankara ve İzmir'de uygulamaya konulan sistemin yakın zamanda tüm illerimize yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar devam ettirilmektedir. Yeni nesil bandrol uygulaması ile sorgulama sürecinin basitleştirilmesi ve kısaltılması suretiyle hak ihlallerinin tespitinin etkinleştirilmesi hedeflenmektedir.

- Kamuoyunda "korsanla mücadele yasası" olarak bilinen 2004 yılı değişikliği ve sonrasında gerçekleştirilen değişikliklerle 5846 sayılı Kanun'da fikri hak ihlallerine yönelik önemli düzenlemeler öngörülmüş olup, şu an Bakanlığımız bünyesinde çalışmalar devam eden yeni değişiklik taslağımızda bandrol suçlarına yönelik re sen

soruşturma ve kovuşturmanın yapılacağı hususunun açıklığa kavuşturulmasının yanı sıra dijital alanda yaşanan ihlallere yönelik de kapsamlı hükümler getirilmesi planlanmaktadır.

SORU 2: Bu konuda yaşanan maddi kaybın miktarı ne kadardır?

CEVAP 2 : Korsan faaliyetlerin, yaratıcılık ve eser üretimini engellediği, vergi kaybına ve kayıt dışı ekonomiye sebep olduğu; yerli ve yabancı sermaye yatırımlarına engel teşkil ettiği, bilgi çağında uluslararası rekabeti olumsuz yönde etkilediği hususları göz önünde bulundurularak korsan faaliyetlerin ülkemiz kültürüne ve ekonomisine verdiği zararları engellemek ve kültür endüstrisinde gelişmeyi sağlamak amaçlarıyla Bakanlığımızca çok yönlü çalışmalar yürütülmektedir. Bu konuda yaşanan maddi kaybın miktarının ölçülmesi konusunda resmi istatistiki verilerin toplanması, fikri haklar alanının niteliği itibarıyla oldukça güç olmakla birlikte bu alanda sağlıklı istatistiki verilerin elde edilebilmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından WIPO (Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü) ile işbirliği içerisinde bir proje başlatılması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, kültür ürünlerine ilişkin istatistiklerin düzenlenerek veri bankasında toplanması konusunda işbirliği sağlanması amacıyla bu alanda uluslararası bir çalışma yaparak "Yaratıcı Ekonomiler 2010" raporunu yayınlayan Birleşmiş Milletler Ticaret ve Gelişme Konferansı Sekreteryası ile irtibata geçilmiştir.

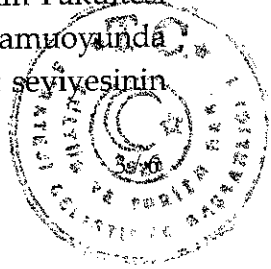
SORU 3: Korsanın önlenmesi için var olan yasal mevzuat yeterli ve caydırıcı mıdır? Hala korsan yayınların varlığını korumasının nedeni nedir?

CEVAP 3: Fikri haklar alanında korsanlık dünyada her ülkede önemli bir problem olarak devam etmekle birlikte ülkemizde de bu alanda yasal düzenlemeler ve idari uygulamalar aracılığıyla büyük bir mücadele verilmektedir.

5846 sayılı Kanun'da fikri hak ihlallerine yönelik olarak bir yıldan yedi yıla kadar hapis cezasının yanı sıra caydırıcı oranlarda adli para cezaları öngörülmüştür. Dünyada bu alanda öngörülen cezalar göz önünde bulundurulduğunda ülkemizde öngörülen cezaların oldukça ağır ve caydırıcı nitelikte olduğu açıktır.

Ancak, öngörülen bu hapis ve para cezaları ve korsan faaliyetlerin önlenmesine yönelik olarak yukarıda birinci sorunun cevabında belirtilen idari uygulamalar, ancak belirli bir düzeye kadar etkili olabilmektedir. Mücadelede kilit rolü oynayacak unsur ise kamuoyunun bilinçlendirilmesidir. Kullanılan her korsan ürünün o eserin ortaya çıkışında emek vermiş olanlara ve uzun vadede milli kültürümüz ile ekonomimize zarar verdiği bilincinin toplumda oluşturulması gerekmektedir.

Bu çerçevede, Bakanlığımızın talebi üzerine Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından gerçekleştirilen "Toplumsal Algı Araştırması"nın sonuçları, kamuoyunda fikri haklara ilişkin belli bir duyarlılığın bulunduğunu ancak yeterli bilinç seviyesinin

oluşturulması için çalışmaların yoğun bir şekilde devam ettirilmesi gerektiğini göstermiştir.

Bu nedenle; korsan faaliyetlerin örgütlü ve sistematik faaliyetleri karşısında başarılı bir mücadele için Bakanlığımız ve ilgili diğer birimler kamuoyu bilinçlendirme çalışmalarına hız vermiştir.

SORU 4: Korsanla mücadele konusunda bir eylem planınız bulunmakta mıdır?

CEVAP 4: Fikri ve sınai mülkiyet hakları konusunda kısa, orta ve uzun vadeli stratejiler oluşturmak, ilgili kurumlar arasında koordinasyonu ve işbirliğini geliştirerek uygulamalarda etkinliği sağlamak amacıyla, 21/05/2008 tarihli ve 2008/7 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile kurulan Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinasyon Kurulu bünyesinde "Ulusal Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Strateji Belgesi" oluşturulmasına yönelik çalışmalar başlatılmış olup, söz konusu çalışmalara Bakanlığımızca aktif katılım sağlanmaktadır.

Ayrıca, korsan faaliyetlerle mücadeleye yönelik olarak Bakanlığımızın öncelikli hedefleri aşağıda belirtilmektedir.

- 5846 sayılı Fikir ve Sanat eserleri Kanunu'na ilişkin değişiklik çalışmasının tamamlanarak yasalaşması,

- Fikri Mülkiyet Hakları Akademisinin kurulmasının sağlanması ve bu suretle Telif Hakları Genel Müdürlüğünün fikri haklar alanında toplumumuzun ve kültür endüstrimizin önünü açacak ve karşılaşılan sorunları çözecek bir yapıya dönüştürülerek akademik bir misyonla bu alanda etkin bir teşkilat yapısına ulaşması,

- Gençlerin fikri haklar alandaki duyarlılığının ve bilgisinin artırılmasına yönelik olarak Milli Eğitim Bakanlığı ve Üniversitelerle işbirliğinin sağlanması,

- Kültür endüstrimizin bu alanda yaşanan gelişmelerden yararlandırılarak fikri mülkiyet hakları sisteminin gücünün ülkenin kültür standartlarınca belirlendiği gerçeğiyle; vatandaşlarımızın yararı, hak sahiplerinin gönenci, kültür endüstrimizin sürdürülebilir büyümesi ve kamuoyunun talepleri arasında hassas ve hakkaniyetli bir dengenin oluşturulması.

SORU 5: Korsan yayınlar konusunda ülkemizin dış dünyada itibarını değiştirecek bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 5: Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen ve yukarıda belirtilen faaliyet ve etkinlikler ülkemizde korsanlıkla etkin bir şekilde mücadele edilmesi ve kültür ekonomisinin gelişimini sağlama amacının yanı sıra ülkemizin uluslararası boyutta başarı kazanmasını sağlama amacına yöneliktir.

Bakanlığımızın fikri haklar alanında Avrupa Birliği, yabancı ülkeler ve uluslararası örgütlerle çalışmaları etkin bir şekilde sürdürülmektedir.

Bakanlığımız tarafından Türkiye-Avrupa Birliği Mali İşbirliği 2004 Yılı Programı kapsamında "Korsanlıkla mücadele odaklı olmak üzere Türkiye'nin fikri mülkiyet hakları alanındaki mevzuatının uyumu ve etkin uygulamaya destek sağlanması" başlıklı Eşleştirme Projesi 4 Mayıs 2006- 17 Kasım 2007 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında;

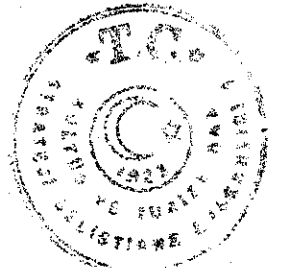
- Avrupa Birliği ülkelerinden gelen uzmanlar ile ülkemizden hakim, savcı, ilgili kurum temsilcileri, öğretim üyeleri ile meslek birliklerinin katılımıyla mevzuat komiteleri oluşturulmuş; bu kapsamında 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu AB Müktesebatına uyumu bakımından gözden geçirilmiş ve bir rapor oluşturulmuştur. Raporda 5846 sayılı Kanun, büyük oranda AB Müktesebatına uyumlu bulunmuş, tam uyum sağlanması için bazı maddelere ilişkin değişiklik önerilerine yer verilmiştir. Söz konusu öneriler, 5846 sayılı Kanun'da yapılması planlanan değişikliklere ilişkin mevzuat çalışmalarında dikkate alınmaktadır.

- Bakanlığımız Telif Hakları Genel Müdürlüğü uzmanları başta olmak üzere, hâkim ve savcılara, gümrük muayene memurlarına, emniyet mensuplarına ve meslek birliklerine yönelik olarak Ankara, İzmir ve İstanbul'da seminer ve çalıştaylar düzenlenmiş; ayrıca AB ülkelerine (İngiltere, Finlandiya, Estonya, Yunanistan) çalışma ziyaretleri düzenlenmiştir.

Söz konusu proje, AB Komisyonu tarafından en iyi uygulanan proje örnekleri arasında gösterilmiştir.

Diğer taraftan, Bakanlığımız tarafından Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO), Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), UNESCO çalışmaları takip edilmekte ve toplantılarına katılım sağlanmaktadır.

Avrupa Birliği katılım müzakereleri çerçevesinde Avrupa Birliği Komisyonu ile ülkemiz ilgili kurum ve kuruluşlarının katılımı ile gerçekleştirilmekte olan Türkiye-AB Fikri Mülkiyet Hakları Çalışma grubu koordinatörlüğü, Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilmektedir. Bugüne kadar 18 Mayıs 2011 ve 18 Ocak 2012 tarihlerinde gerçekleştirilen toplantılar sonucunda fikri mülkiyet hakları konusunda ülke uygulamamız hakkında bilgi verilmiş ve AB Komisyonu tarafından AB nezdindeki gelişmeler hakkında sunumlar yapılmıştır.

Bakanlığımız hali hazırda Amerika Birleşik Devletleri ile "Telif Hakları ve Bağlantılı Haklar" Çalışma Grubunun kurulması hususunda çalışmalara devam etmektedir. Bu kapsamda söz konusu grubun çalışma usul ve esaslarını belirlemek üzere Bakanlığımız tarafından hazırlanan taslak İşleyiş Esasları, ABD tarafına iletilmiş olup, söz konusu taslak üzerinde görüşmek üzere 7 Mart 2012 tarihinde bir toplantı gerçekleştirilecektir.

Son olarak Bakanlığımız, Türk Patent Enstitüsü (TPE) ile birlikte Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün destek sağladığı proje çerçevesinde Fikri Mülkiyet Akademisi kurulması için çalışmalara başlamış olup bu konuda ilk adım olarak Telif Hakları Genel Müdürlüğümüz ile TPE arasında 9 Ocak 2012 tarihinde bir mutabakat metni imzalanmıştır.

SORU 6: Sanatçıların, yazarların üretkenliklerinin olumsuz bir şekilde etkilenmemesi için en azından maddi olarak telif gelirlerinden uğradıkları zararların giderilmesi hususunda girişimleriniz var mıdır?

CEVAP 6: 5846 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesi gereğince her türlü boş video kaseti, ses kaseti, bilgisayar disketi, CD, DVD gibi taşıyıcı materyaller ile fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasına yarayan her türlü teknik cihazın imalat ve ithalat bedeli üzerinden kesinti yapılmakta ve bu kesintiler Bakanlığımız adına açılan özel bir hesapta toplanmaktadır. Kanun'da özel hesapta toplanan tutarın fikri mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ile kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kullanılması öngörülmüş olup, bu amaçlar çerçevesinde hazırlanan projelere Bakanlığımızca destek sağlanarak, korsan faaliyetlerin sanatçıya ve topluma verdiği zararların kısmen tazmini sağlanmış olmaktadır.

Ayrıca, söz konusu hesapta toplanan tutarın belli bir kısmının üyelerine dağıtılmak üzere meslek birliklerine aktarılmasını sağlamak üzere 5846 sayılı Kanun'da değişiklik yapılması planlanmaktadır.

